

کمیسیون صنعت

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان

تدوین چارچوب تاب آوری صنعتی در مواجهه با اختلالات ژئوپلیتیکی ناشی از جنگ و تنش های منطقه ای؛ (مطالعه موردی: کمیته مدیریت بحران اتاق بازرگانی کرمان).

۱- حامد بدرآبادی، رئیس کمیسیون صنعت اتاق کرمان

۲*- حجت اله محمدرضائی، رئیس کمیته بهره وری و صنعت سبز اتاق کرمان (نویسنده مسئول)

۳- حیدر رفیع زادگان، رئیس کمیته انرژی اتاق کرمان

۴- فروغ زاینده رودی، دبیر کمیسیون صنعت اتاق کرمان

چکیده:

بخش صنعت و تولید به عنوان یکی از ارکان اصلی رشد اقتصادی و اشتغال کشور در شرایط بحران‌های امنیتی، سیاسی و اقتصادی بیش از سایر بخش‌ها در معرض اختلال قرار می‌گیرد. جنگ اخیر و تنش‌های منطقه‌ای ناشی از آن، موجب بروز چالش‌های گسترده در حوزه تأمین مالی، تأمین مواد اولیه، حمل‌ونقل، تجارت خارجی و استمرار فعالیت بنگاه‌های تولیدی کشور شد. استان کرمان به عنوان یکی از قطب‌های مهم صنعتی، معدنی و کشاورزی ایران با مساحتی حدود ۱۱ درصد از خاک کشور، به دلیل تمرکز قابل توجه واحدهای معدنی، صنایع پایین‌دستی فلزی، صنایع شیمیایی و مناطق ویژه اقتصادی، با آثار مستقیم و غیرمستقیم این بحران مواجه گردید. در همین راستا، کمیته مدیریت بحران اتاق بازرگانی استان کرمان با مشارکت استانداری کرمان، تشکل‌های اقتصادی و دستگاه‌های اجرایی، مجموعه‌ای از اقدامات کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت را برای حفظ ظرفیت تولید، کاهش خسارات اقتصادی و افزایش تاب‌آوری بنگاه‌ها و حفظ اشتغال، طراحی و اجرا نمود. هدف پژوهش حاضر، تحلیل تجربیات حاصل از عملکرد این کمیته و ارائه چارچوبی برای ارتقای تاب‌آوری صنعتی در شرایط بحران است. پژوهش حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی بوده و داده‌های مورد نیاز از طریق تحلیل اسناد، گزارش‌های رسمی، بازدیدهای میدانی، جلسات تخصصی و پایش واحدهای صنعتی گردآوری شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که مهم‌ترین چالش‌های بنگاه‌های اقتصادی استان کرمان شامل محدودیت‌های تأمین مالی، کاهش دسترسی به مواد اولیه، اختلال در سامانه‌های تجاری و گمرکی، محدودیت‌های حمل‌ونقل و افزایش هزینه‌های تولید بوده است. همچنین نتایج نشان می‌دهد که وابستگی بالای برخی صنایع به واردات مواد اولیه و قطعات، یکی از مهم‌ترین عوامل کاهش تاب‌آوری در شرایط بحران محسوب می‌شود. بر اساس یافته‌های تحقیق، چارچوبی مشتمل بر پنج مؤلفه اصلی شامل تاب‌آوری مالی، تاب‌آوری زنجیره تأمین، تاب‌آوری لجستیکی، تاب‌آوری نهادی و تاب‌آوری فناورانه پیشنهاد شده است. نتایج پژوهش می‌تواند به عنوان مبنایی برای طراحی سیاست‌های مدیریت بحران، حکمرانی صنعتی و افزایش تاب‌آوری صنعتی در سطح ملی و استانی مورد استفاده قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: تاب‌آوری صنعتی، اختلالات ژئوپلیتیکی، مدیریت بحران، زنجیره تأمین، حکمرانی صنعتی.